

պատեր: Ազդեցանցիք սիրում են հացը թխել օջախին դրած սաջի վրա, որը հարկ եղած ժամանակ շուռ տված դրությամբ փոխարինում է քավային:

Սարում ալաշալսնէր ձգվում են իրար քով, սովորաբար պահպանելով նույն հարեանութիւնն. ինչ որ ունենում են գուղում: Զանգեզուրի հայերի քինանէրն այնքան էլ ընդարձակ չեն լինում, որչափ ազդեցանցիներինը, որոնց մեջ վրանները մեծ մասամբ դասավորվում են մի որոշ կանոնավորությամբ, նույնիսկ շարքերով: Այդ կանոնավորութիւնը չի պահպանվում հայկական օրանէրում:

Խիստ ուշագրավ է այն հանգամանքը, որ անցյալում, եթե տան կամ վրանի տեղը վրա չի յէկել՝ բախտավոր չի եղել տանեցոց կամ անասունի համար, օրինակ՝ եթե այդտեղ բնակվելուց հետո եղել են տանեցոց կամ անասունի մեջ հաճախակի մահացութեան դեպքեր կամ անհաջողութիւններ, Զանգեզուրում այդ վերագրել են տան կամ վրանի համար ընտրված տեղի՝ աստղածուլ կամ բարի հրեշտակներին, անհաճո լինելուն և փոխել են վրանի, ավելի դժվարութեամբ՝ նաև տան տեղը: Որպեսզի տունը միջի ապրողների համար քախտավոր լիներ, սովորութիւն է եղել հրավիրել քահանային հիմքի առաջին քարն օրհնելու համար և, բացի այդ, հիմքի տակ մի որևէ, երբեմն ոսկե, դրամ ևն գրել: Ավարտելուց հետո մատաղ են մորթել ի հիշատակ տան մեռելների: Նոր տուն շինողի սեղանի վրա դրած են պահել կամ պատից կախել են նախշուն ասեղնագործութեամբ պատած ձու, որ մտնողի շար աչքը նախ նա գրավի: Նույն նպատակով, աչքով չտալու համար, առհասարակ մուտքի գլխին կամ այլ երևացող մի տեղ կախել են սիրած տավարի գլուխը կամ ոգնու ասեղոտ մաշկի մի կտոր:

Տան կառուցման միջոցին դիմել են հարեանների, ազգականների, բարեկամների օգնության, իսկ որմնադրութեան կամ ատաղձագործութեան՝ դուռ, պատուհան, առաստաղ և այլն մասնագիտական փորձառութիւն պահանջող մասերը շինելու համար հրավիրել են հատուկ վարպետներ:

Ընտանիքից բաժանվող անդամը ձգտում էր իր բնակարանը հաստատել հայրական տնից ոչ հեռու՝ վերածելով գոմը կամ տնտեսական շենքն իր նոր բնակարանի, մանավանդ որ բաժանվելուց հետո էլ եղբայրներն ու ազգականները շարունակում էին նշութապես և այլ կերպ փոխադարձաբար օգնել:

Նոր բնակարան կառուցելիս սովորութիւն էր հին բնակարանից կրակ վերցնելը: Նույնպես և բաժանվող անդամն իր նոր օջախի կրակը վառում էր առհմական տանից բերած կրակով: